

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH160007
NAZWA
OBSZARU Góry Opawskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH160007	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Góry Opawskie

1.4. Data opracowania 2002-05	1.5. Data aktualizacji 2018-09
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Wawelska 52/54 Warszawa 00-922
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2011-03
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	Brak danych

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna

17.4576

Szerokość geograficzna

50.2854

2.2. Powierzchnia [ha]:

5583.29

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL52	Opolskie
------	----------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
6430			27.92		M	B	C	B	C
6510			19.54		M	B	C	B	C
8220			1.67		M	B	C	B	C
8310			0.0		M	D			
9110			512.55		M	A	C	A	B
9170			269.12		M	A	C	B	B
9180			5.58		M	B	C	A	C
9190			999.41		M	A	C	B	B
91E0			35.17		M	B	C	B	B
91F0			1.12		M	D			
9410			20.1		G	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe

(6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.

- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki			Populacja na obszarze							Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1193	Bombina variegata			p				C	M	C	B	B	A
P	1381	Dicranum viride			p				C	M	C	C	C	C
F	1096	Lampetra planeri			p				V	G	C	B	C	C
I	1060	Lycaena dispar			p				V	G	D			
M	1324	Myotis myotis			r				P	M	C	C	C	C
M	1324	Myotis myotis			w				P	M	C	C	C	C
I	6179	Phengaris nausithous			p				C	M	C	B	C	C
I	6177	Phengaris teleius			p				C	M	C	B	C	B
M	1303	Rhinolophus hipposideros			w	6	6	i		M	C	B	B	B
M	1303	Rhinolophus hipposideros			r					M	C	B	B	B
A	1166	Triturus cristatus			p				R	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

[Powrót](#)

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	35.61
N10	1.21
N16	29.3
N17	20.18
N23	0.33
N12	13.39
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Najdalej na wschód wysunięta część Sudetów Wschodnich zapadająca się w obniżenie Bramy Morawskiej. Najwyżej wyniesiony obszar Biskupia Kopa - 889 m n.p.m., najniżej - dolina Białej Głuchołaskiej 270 m n.p.m. Strukturalna rzeźba ma charakter wyspowych masywów górskich o deniwelacjach kilkuset metrów wynurzonych z osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Masywy zbudowane z silnie pofałdowanych, staropaleozoicznych łupków metamorficznych i szarogłazów, miejscami występują proterozoiczne paragnejsy. Skały różnych formacji lokalnie tworzą strome zespoły skałkowe z urwiskami. Masywy górskie rozdzielone są głębokimi dolinami rzecznyymi i przełomami. Profile geologiczne odsłaniają się na naturalnych wychodniach oraz w kamieniołomach.

4.2. Jakość i znaczenie

Siedlisko 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
Reprezentatywność: dobra (B). Powierzchnia względna: C (znacząca). W obszarze znajduje się 2 % $\geq p > 0$ % krajowych zasobów siedliska. Stan zachowania siedliska jest dobry (B). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną C (znacząca).

Siedlisko 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
Reprezentatywność: nieznacząca (D). Niewielka powierzchnia siedliska i niska reprezentatywność jego płatów (ubóstwo gatunków charakterystycznych) nie predysponuje obszaru jako istotnego z punktu widzenia ochrony jego krajowych i regionalnych zasobów. Wniosek o usunięcie siedliska z listy przedmiotów ochrony obszaru oczekuje na akceptację Komisji Europejskiej.

Siedlisko 8220 ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*
Reprezentatywność: dobra (B). Siedlisko reprezentowane jest między innymi przez zbiorowisko paprotki *Polypodium vulgare* i rokitu cyprysowego *Hypnum cupressiforme*. Płaty siedliska zbudowane są głównie z rokitu cyprysowego *Hypnum cupressiforme*, paprotki zwyczajnej *Polypodium vulgare*, zanokcicy północnej *Asplenium septentrionale*, trzcinnika leśnego *Calamagrostis arundinacea*, rozchodnika wielkiego *Sedum maximum*. Powierzchnia względna: C (znacząca). W obszarze znajduje się 2 % $\geq p > 0$ % krajowych zasobów siedliska. Stan zachowania siedliska jest dobry (B). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną C (znacząca).

Siedlisko 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania
Reprezentatywność: nieznacząca (D). Niewielka powierzchnia siedliska nie predysponuje obszaru jako istotnego z punktu widzenia ochrony jego krajowych i regionalnych zasobów.

Siedlisko 9110 kwaśne buczyny (Luzulo-Fagetum)

Reprezentatywność: doskonała (A). Powierzchnia względna: C (znacząca). W obszarze znajduje się 2 % $\geq p > 0$ % krajowych zasobów siedliska. Stan zachowania siedliska jest doskonały (A). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną B (dobra).

Siedlisko 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)

Reprezentatywność: doskonała (A). Na terenie obszaru siedlisko reprezentowane przez grąd subkontynentalny Tilio-Carpinetum. W drzewostanie dominuje lipa drobnolistna *Tilia cordata* przy niewielkim udziale dębu szypułkowego *Quercus robur* i grabu *Carpinus betulus*. W podszyciu podrosty drzew oraz leszczyna pospolita *Corylus avellana*. W warstwie runa występuje gwiazdnica wielokwiatowa *Stellaria holostea*, czyściec leśny *Stachys sylvatica*, barwinek pospolity *Vinca minor*, perłówka jednokwiatowa *Melica uniflora*, pszeniec gajowy *Melampyrum nemorosum*, gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana*, czworolist pospolity *Paris quadrifolia*, przytulia wonna *Galium odoratum*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*. Powierzchnia względna: C (znacząca). W obszarze znajduje się 2 % $\geq p > 0$ % krajowych zasobów siedliska. Stan zachowania siedliska jest dobry (B). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną B (dobra).

Siedlisko 9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani)

Reprezentatywność: dobra (B). Powierzchnia względna: C (znacząca). W obszarze znajduje się 2 % $\geq p > 0$ % krajowych zasobów siedliska. Stan zachowania siedliska jest doskonały (A). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną C (znacząca).

Siedlisko 9190 kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)

Reprezentatywność: doskonała (A). Pierwszym zbiorowiskiem w obszarze zaliczanym do kwaśnych dąbrów jest podgórska dąbrowa acydofilna *Luzulo-luzuloidis-Quercetum petraeae*. Warstwa drzew zdominowana jest przez dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*, miejscami występuje brzoza brodawkowata *Betula pendula*, sosna pospolita *Pinus sylvestris* oraz modrzew europejskiego *Larix decidua*. Ubogie runo borowe często osiąga wysoki współczynnik pokrycia. Dominują w nim borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, pszeniec łąkowy *Melampyrum pratense*, jastrzębce *Hieracium lachenalii* i *H. umbellatum*, orlica *Pteridium aquilinum*, żarnowiec miotlasty *Sarothamnus scoparius*, szczodrzyk czerniejący *Lembotropis nigricans*, a w bardziej prześwietlonych miejscach także dzwonek brzoskwiolistny *Campanula persicifolia* i buławnik mieczolistny *Cephalanthera longifolia*. Interesujące i wyróżniające dla obszaru są płaty z licznym udziałem storczyków. Drugim w obszarze zbiorowiskiem zaliczanym do kwaśnych dąbrów jest wilgotna dąbrowa acydofilna *Molinio arundinaceae-Quercetum*. Piętro drzew zbudowane z dęba bezszypułkowego *Quercus petraea*, dęba szypułkowego *Quercus robur*, brzozy omszonej *Betula pubescens*, brzozy brodawkowatej *Betula pendula* sporadycznie świerka *Picea abies* oraz modrzewia *Larix decidua*. W warstwie podszytu występuje przede wszystkim kruszyna pospolita *Frangula alnus*, sporadycznie świerk *Picea abies*. W runie odminuje trzęślica trzcinowata *Molinia arundinacea*, borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, pszeniec łąkowy *Melampyrum pratense*, jastrzębce *Hieracium* sp., kłosówka miękka *Holcus mollis*, tojeść pospolita *Lysimachia vulgaris*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium* oraz kosmatka gajowa *Luzula luzuloides*. Góry Opawskie są ważną ostoją tego siedliska w kraju. Powierzchnia względna: C (znacząca). W obszarze znajduje się 2 % $\geq p > 0$ % krajowych zasobów siedliska. Stan zachowania siedliska jest dobry (B). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną B (dobra).

Siedlisko 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

Reprezentatywność: dobra (B). W obszarze występują łągi olszowe i jesionowe należące do związku *Alnion*. Zajmują one niewielkie powierzchnie w dolinach cieków oraz na terenach źródliskowych. Powierzchnia względna: C (znacząca). W obszarze znajduje się 2 % $\geq p > 0$ % krajowych zasobów siedliska. Stan zachowania siedliska jest dobry (B). W związku z powyższym nadano ocenę ogólną B (dobra).

Siedlisko 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

Reprezentatywność: nieznacząca (D). Niewielka powierzchnia siedliska nie predysponuje obszaru jako istotnego

z punktu widzenia ochrony jego krajowych i regionalnych zasobów.

Siedlisko 9410 górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*, część – zbiorowiska górskie)

Siedlisko nie występuje w obszarze. Wniosek o usunięcie siedliska z listy przedmiotów ochrony obszaru oczekuje na akceptację Komisji Europejskiej.

Gatunek 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*

Populacja: D (nieistotna). Występowanie gatunku w obszarze jest nieznaczące.

Gatunek 1096 minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

Populacja: C (ze względu na jej znaczenie dla ochrony gatunku). Stan zachowania: B (dobry). Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: C (znacząca).

Gatunek 1166 traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Populacja: D (nieistotna). Występowanie gatunku w obszarze jest nieznaczące.

Gatunek 1193 kumak górski *Bombina variegata*

Populacja: C (ze względu na jej znaczenie dla ochrony gatunku). Stan zachowania: B (dobry). Izolacja: B (populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku). Ocena ogólna: A (znacząca).

Gatunek 1303 podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*

Populacja: C (ze względu na jej znaczenie dla ochrony gatunku). Stan zachowania: B (dobry). Izolacja: B (populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku). Ocena ogólna: B (dobra).

Gatunek 1324 nocek duży *Myotis myotis*

Populacja: C (ze względu na jej znaczenie dla ochrony gatunku). Stan zachowania: C (średni). Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: C (znacząca).

Gatunek 1381 widłoząb zielony *Dicranum viride*

Populacja: C (ze względu na jej znaczenie dla ochrony gatunku). Stan zachowania: C (średni). Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: C (znacząca).

Gatunek 6177 modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleiuis*

Populacja: C (ze względu na jej znaczenie dla ochrony gatunku). Stan zachowania: B (dobry). Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: B (dobra).

Gatunek 6179 modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*

Populacja: C (ze względu na jej znaczenie dla ochrony gatunku). Stan zachowania: B (dobry). Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: C (znacząca).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	B02.04		i
M	D01.02		i
M	B01		i
M	I01		i

M	J02.10		i
M	J02.01		i
H	B02.02		i
H	E06		i
M	G01.04		i
M	K04		i
M	E01.03		i
M	G05.04		i
M	J02.05		b
M	E01.03		i
M	A02.03		i
M	A03.01		i
M	A03.03		i
M	K02.01		i
M	G01.04.01		i
M	J02.15		i
M	J03.01		i
M	G05.07		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Blaik T. 2013. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca rozpoznania występowania i ustalenia stanu ochrony czerwończyka nieparka *Lycaena dispar* w obszarze Natura 2000 Góry Opawskie PLH 160007. RDOŚ w Opolu.

2. Klub Przyrodników, RDOŚ w Opolu. 2011. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007.
3. Kuszniierz J. 2012. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca rozpoznania występowania i ustalenia stanu ochrony minoga strumieniowego *Lampetra planeri* w obszarze Natura 2000 Góry Opawskie PLH 160007. RDOŚ w Opolu.
4. Nejfeld P., Molenda T. 2013. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca rozpoznania występowania i ustalenia stanu ochrony siedliska 3260 - nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculus fluitantis* w obszarze Natura 2000 Góry Opawskie PLH 160007. RDOŚ w Opolu.
5. Nowak S., Nowak A. 2012. Ekspertyza przyrodnicza dotycząca rozpoznania występowania i ustalenia stanu ochrony siedliska 7230 w obszarze Natura 2000 Góry Opawskie PLH 160007. RDOŚ w Opolu.
6. Klich S., Klich M. 2017. Występowanie siedliska 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) w obszarze Natura 2000 Góry Opawskie. RDOŚ w Opolu.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	21.68	PL03	68.41	PL02	1.96

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Nad Białką	*	0.15
PL02	Cicha Dolina	+	1.02
PL02	Olszak	*	0.43
PL03	Park Krajobrazowy Góry Opawskie	*	68.41
PL02	Las Bukowy	*	0.37
PL04	Mokre - Lewice	*	21.68

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu
Adres:	Polska Obrońców Stalingradu 66 45-512 Opole
Adres e-mail:	RDOS.opole@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

Tak

Nazwa: Zarządzenie Nr 14/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 667)

Link: <http://duwo.opole.uw.gov.pl/#/legalact/2012/667/>

Nazwa: Zarządzenie nr 29/12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniające zarządzenie Nr 14/12 w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1559)

Link: <http://duwo.opole.uw.gov.pl/#/legalact/2012/1559/>

Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 10 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 14/12 w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 1099)

Link: <http://duwo.opole.uw.gov.pl/#/legalact/2016/1099/>

Nie, ale jest w przygotowaniu

Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH160007

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)